

ความพร้อมทางภาษาไทยของผู้ใหญ่ ที่ไม่รู้และใช้ภาษาและหนังสือไทยมาก่อน

© ถ้วน ขาวหนู

การเตรียมความพร้อมทางภาษาไทยให้แก่ผู้
ใหญ่ที่ไม่รู้และใช้ภาษา และ หนังสือ ไทยมา
ก่อน ด้วยวิธีให้ผู้เรียนรู้จักสัญลักษณ์ของ
ตัวหนังสือไทยก่อน โดยใช้ภาษาพื้นเมือง
หรือภาษาแม่ช่วยเป็นสื่อ ทำให้ผู้เรียน
สามารถมีความพร้อมในทักษะทางภาษาทั้ง
๔ คือ ฟัง พูด อ่านและเขียน ภาษาไทย
ได้เร็วและดีกว่า การสอนโดยใช้ภาษา
ไทยล้วน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ
.๐๕ และมีอัตราพัฒนาการของการเรียนรู้
เพิ่มขึ้นสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ระดับ .๐๑

ประชากรประมาณ ๔๐ ล้านคน ที่อาศัยอยู่น
วันที่ ๕๑๔,๐๐๐ ตารางกิโลเมตร (ถวิล ช้อยเย็น, พ.ศ.,
๒๕๑๗ : ๖) อันมีสมญานามว่า คนไทย และประเทศ
ไทยนี้ ต่างก็มีภาษาพูดประจำหมู่ประจำถิ่นของตน ๆ ถึง
เมื่อส่วนใหญ่จะใช้ ภาษาไทย กลาง ติดต่อกัน สื่อสารกัน ก็ตาม
แต่ยังมีชนหมู่ย่อยบางหมู่มีภาษาใช้ในชีวิตประจำวัน ใน
หมู่ของเขาเฉพาะ และชนหมู่ส่วนมากจะไม่เข้าใจภาษา
ไทยกลางเลย เช่นพวกที่ใช้ภาษาเขมรเป็นภาษาที่หนึ่ง
ซึ่งอยู่ในจังหวัดศรีสะเกษ และสุรินทร์ พวกที่ใช้ภาษา
ลาวเป็นภาษาที่หนึ่ง ในจังหวัดอุบลราชธานี นครพนม
และหนองคาย พวกที่ใช้ภาษาชาวเขา ได้แก่ กะเหรี่ยง
มั่ว เย้า มูเซอ อีเกย ลีซอ เป็นภาษาที่หนึ่ง ซึ่งเป็น

ชาวเขาเผ่าอื่น ๆ ในจังหวัดทางภาคเหนือ คือ เชียงใหม่
เชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน ตาก ลำปาง ลำพูน น่าน แพร่
อุตรดิตถ์ เพชรบูรณ์ เลย และบางจังหวัดของภาคกลาง
คือ กาญจนบุรี เพชรบุรีและประจวบคีรีขันธ์ และพวกที่
ใช้ภาษามลายูเป็นภาษาที่หนึ่งใน จังหวัดชายแดน ภาคใต้
ที่ติดต่อกับประเทศสหพันธรัฐมาเลเซีย ได้แก่ จังหวัด
นราธิวาส ปัตตานี ยะลา และสตูล

เฉพาะสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ คือ นราธิวาส
ปัตตานีและยะลา ซึ่งมีประชากร ๕๔๒,๘๘๗ คน (ราช-
กิจจานุเบกษา, ๒๕๑๖ : ๕-๕) ในจำนวนนี้เป็นคน
ไทยมุสลิมร้อยละ ๗๓.๘๕ (นาย อินกรรณ และ คณะ,
๒๕๑๑ : ๗,๑๖) ซึ่งร้อยละ ๕๕.๘๓ ของคนกลุ่มนี้พูด
ภาษาไทยไม่ได้ ไทยแบ่งเป็นนราธิวาสร้อยละ ๕๕.๑๓
ปัตตานีร้อยละ ๔๖.๕๓ และยะลาร้อยละ ๕๖.๒๕

เมื่อ พ.ศ. ๒๕๑๑ ยูเนสโกได้สำรวจจำนวน
ประชากรที่ไม่รู้หนังสือในเขตการศึกษา ๒ ปรากฏว่ามี
จำนวนผู้ที่ไม่รู้หนังสือสูงมาก และผู้ที่ไม่รู้หนังสือเหล่านี้
มีปัญหาพิเศษที่แตกต่างไปจากจังหวัดในเขตอื่น ๆ ซึ่ง
อาจแบ่งเป็นกลุ่มใหญ่ ๆ ได้เป็น ๓ กลุ่ม คือ

กลุ่มที่ ๑ ผู้ที่ไม่รู้หนังสือทุกอย่าง แต่พูดภาษา
ไทยได้

กลุ่มที่ ๒ ผู้ที่ไม่รู้หนังสือทุกอย่าง และพูดภาษา
ไทยไม่ได้

ความพร้อมที่สำคัญในการสอน
ภาษา คือความพร้อมในการอ่าน และ
เขียน ผู้เรียนจะเรียนภาษาใดก็ต้อง
มีความพร้อมในการอ่าน และเขียนเสีย
ก่อน และผู้เรียนจะอ่านและเขียนได้
เก่ง ก็ต่อเมื่อมือก็ประกอบความพร้อม
พื้นฐาน ๖ ประการก่อน (รัตนา
ศิริพานิช, ๒๕๑๗:๕) คือ

กลุ่มที่ ๓ ผู้ที่ไม่รู้หนังสือไทยและพูดภาษาไทย
ไม่ได้ แต่รู้หนังสืออื่น ๆ เช่น มลายูและอาหรับ จาก
การเรียนศาสนาอิสลามมาบ้างแล้ว

สรุปแล้วบุคคลในกลุ่มที่ ๒ คือผู้ที่ไม่รู้หนังสือ
ทุกอย่างและพูดภาษาไทยไม่ได้ เป็นกลุ่มใหญ่กว่ากลุ่ม
อื่น ๆ

การสอนภาษาไทยแก่คนไทยมุสลิมที่ไม่รู้และใช้
ภาษาและหนังสือไทยมาก่อนเป็นปัญหา แก่การจัดการศึกษา
ในส่วนนี้ตลอดมาว่าจะใช้วิธีการสอนใดจึงจะเหมาะ
ที่สุด แล้วทำให้เขารู้และใช้ภาษาและหนังสือไทยได้เร็ว
และดีขึ้น

ตามหลักจิตวิทยานั้นผู้ที่จะเรียน ภาษาใด ต้องมี—
ความพร้อมทางภาษาก่อนจึงจะดี ดังนั้นในการสอนภาษา
ไทยแก่ผู้ที่ไม่รู้และใช้ภาษาไทยมาก่อน ก็น่าจะต้อง
เตรียมความพร้อมทางภาษาไทยให้แก่ผู้เรียนก่อน เพราะ
ผู้เรียนประเภทนี้ เรียนภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง ไม่
เหมือนการสอน ภาษาไทย แก่ผู้ ที่พูด ภาษาไทย ได้อยู่แล้ว
เพราะพวกหลังมีความพร้อมทางภาษายู่แล้วและมากกว่า

1. ความเข้าใจในการฟังภาษา ที่ใช้ในการเรียน
การสอน
2. ความสามารถในการแยกเสียง ที่คล้ายคลึงกัน
ในเวลาฟังได้
3. ความสามารถในการแยกแยะสิ่งที่เห็นด้วยตา
4. ความสามารถในการใช้มือและตาให้สัมพันธ์
กัน
5. ทักษะสามารถในการทำตามสิ่งที่ครูพูด หรือ
สั่งให้ทำ
6. การรู้ความหมายของคำศัพท์ต่าง ๆ

ปัญหาจึงตามมาว่า จะใช้วิธีการใดเหมาะที่สุดใน
การจัดความพร้อมให้แก่ผู้เรียน ซึ่งไม่รู้จะใช้ภาษาไทย
มาก่อน โดยเฉพาะชาวไทยมุสลิมใน 3 จังหวัดชายแดน
ภาคใต้

ปัจจุบันการสอนภาษาไทยแก่ชาวไทยมุสลิม ที่ใช้
ภาษามาเลย์เป็นภาษาที่หนึ่งมีอยู่ 2 วิธี วิธีแรกเป็นการ
แปล เหมือนกับการสอนภาษาอังกฤษแก่เด็กไทยทั่วไป
เช่น สอนคำว่า “กิน” แปลว่า “มาแก” “ซื้อ” แปลว่า

“นามอ” เป็นต้น เป็นการสอนภาษาไทยแปลเป็นภาษา
มาเลย์ ซึ่งก็ไม่ค่อยได้ผลเช่นเดียวกับการสอนภาษาอังกฤษ
แก่เด็กไทยทั่วไป เพราะการสอนด้วยวิธีแบบนี้ ผม
และคุณทราบแล้วว่าไม่ได้ผลเท่าที่ควร เนื่องจากมีใช้วิธี
ธรรมชาติ เรียนภาษาอังกฤษ 6 ปี แต่ยังไม่พูดและเขียน
ภาษาอังกฤษไม่ได้ ฉะนั้นก็คิดการสอนภาษาไทยแปลเป็น
ภาษามาเลย์ก็ไม่ได้ผลจริงยั่งยืนเช่นกัน ฉะนั้น

อีกวิธีหนึ่ง เป็นการสอนโดยใช้ภาษาไทยล้วน
เช่นเดียวกับการสอนเด็กไทยที่พูดภาษาไทยได้แล้ว วิธีนี้
ผู้เรียนจะรู้สึกเบื่อหน่ายและได้ความรู้ น้อย เพราะไม่เข้าใจ
คำพูด คำอธิบายที่ใช้ภาษาไทยของครู

ทั้ง 2 วิธี ใช้หลักสูตรเดียวกันกับผู้ที่พูดภาษาไทย
ได้แล้ว จึงพอจะประเมินผลการสอนได้เป็นอย่างดี
ในเมื่อสถิตินักเรียนตกซ้ำชั้นมาก นักเรียนจบชั้นประถม
ปีที่ 4 แล้ว อ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ ซ้ำร้ายยังพูด
ภาษาไทยไม่ถูกอีกด้วย นั่นคือการสอนทั้งด้วยการแปล
และการใช้ภาษาไทยล้วน เป็นการเตรียมความพร้อมทาง
ภาษาไทยที่ได้ผลน้อยมาก ผู้เรียนมีพื้นฐานต่ำ ฉะนั้น
จึงเป็นเหตุที่ไม่ไป หรือไปศึกษาต่อในชั้นสูงได้น้อย ผู้
เรียนที่พูดภาษาไทยมาก่อนที่จะเข้าเรียนไม่ได้ ด้วยการ
เรียนทั้งแบบแปลและการใช้ภาษาไทยล้วน ผู้เรียนจะต้อง
เรียนรู้ 3 อย่าง ในเวลาเดียวกัน คือ

1. สัญลักษณ์ของตัวอักษร
2. ภาษาไทยซึ่งเป็นภาษาที่สองของเขา
3. ความเข้าใจภาษาไทยเมื่อเทียบกับภาษาที่
หนึ่ง

นับตั้งแต่ พ.ศ. 2504 เป็นต้นมา เขตศึกษา 2

(ภาคศึกษา 2 เดิม) ได้ทดลองสอนภาษาไทยแก่เด็กที่
พูดภาษาไทยไม่ได้ ด้วยการเตรียมความพร้อมทางภาษา
ไทยก่อน โดยใช้ภาษาไทยล้วนในการสอน เด็กที่พูด
ภาษาไทยไม่ได้ จะมาเข้าในชั้นเร็วเรียนก่อน การสอน
ใช้การกระทำและออกเสียง หรือใช้ภาพและออกเสียง
ภาษาไทย เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจการกระทำหรือภาพนั้น ๆ
กับเสียงที่เปล่งออกมา มีกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งการเล่นและ
ร้องเพลง จนผู้เรียนฟังเข้าใจและพูดภาษาไทยได้ก่อน
แล้วจึงขึ้นไปเรียนชั้นประถมปีที่ 1 ตามหลักสูตรทั่วไป
เท่าที่สังเกตปรากฏว่า วิธีนี้เด็กมีความสนุกสนาน กล้า
แสดงออก และภายหลังก็ได้เตรียมความพร้อมโดยใช้เวลา
ประมาณ 1 เดือน เด็กสามารถเรียนในชั้นประถมปีที่ 1
ได้พอ ๆ กับเด็กที่พูดภาษาไทยได้แล้ว โครงการนี้
กำลังขยายออกไปเพื่อให้มีชั้นเด็กเริ่มเรียนทุกโรงเรียนที่มี
เด็กพูดภาษาไทยไม่ได้ แต่เป็นที่น่าเสียดายที่โครงการนี้
มิได้มีการวิจัยให้เด่นชัดในผลสัมฤทธิ์ และพัฒนาการใน
การสอนแบบนี้ว่า มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อการ
เรียนภาษาไทย ของผู้เรียนที่พูดภาษาไทยไม่ได้มาก่อน
มากนักน้อยปานใด

การสอนภาษาอีกวิธีหนึ่งที่นักจิตวิทยาการศึกษา
ได้พบว่า ได้ผลดีต่อการเรียนรู้ในระยะยาว คือการสอน
ด้วยภาษาแม่หรือภาษาที่หนึ่งก่อน ซึ่งในการสอนแบบนี้
ผู้เรียนจะเรียนรู้ตัวอักษรหรือสัญลักษณ์ของภาษาที่สองที่
เขียนโดยใช้สำเนียงภาษาที่หนึ่ง ซึ่งวิธีนี้น่าจะใช้เป็นฐาน
เตรียมความพร้อมทางภาษาไทยได้ดีกว่า ผู้เรียนจะเข้าใจ
คำอธิบายของครู เข้าใจคำที่เรียน เพราะเป็นสำเนียง
ภาษาของผู้เรียนอยู่แล้ว ภาระกิจของผู้เรียนมีแต่สัญลักษณ์
ของภาษาไทย ที่เขียนเป็นสำเนียงภาษาของผู้เรียน

ฝึกคลำมือ ผู้เรียนไม่ต้องห่วงความหมายของคำ และการออกเสียง แต่ขั้นนี้ครูที่สอนจะต้องรู้ภาษาที่หนึ่งของผู้เรียนด้วย เมื่อผู้เรียนอ่านเขียนอักษรไทยได้แล้ว จึงเริ่มสอนภาษาไทยด้วยอักษรไทยต่อไป

วิธีสอนโดยใช้ภาษาแม่เป็นสื่อให้ผู้เรียนรู้จักสัญลักษณ์ของตัวอักษรในภาษาที่สองก่อนนี้ ได้มีการทดลองด้วยการสอนภาษาอังกฤษแก่ผู้ที่พูดภาษาอังกฤษไม่ได้ ในอเมริกา (Anderson, 1970 : 147) แสดงให้เห็นว่า

“การให้การศึกษาแก่บุคคลที่มีปัญหาทางภาษา^๕ เป็นวิธีการเดิมที่ไม่ได้ผล เพราะมิได้ใช้ประโยชน์ จากความสามารถของผู้เรียนที่มีอยู่ในตัวของเขาเลย นั่นคือมิได้ใช้ภาษาที่หนึ่งของเขาให้เป็นประโยชน์ การสอนโดยใช้ภาษาที่หนึ่งเข้าช่วย เป็นการสร้างความภาคภูมิใจและความมั่นใจในตนเองให้แก่เรียน ทำให้ผู้เรียนได้รับการศึกษาและมีความรู้ได้ดีกว่าการสอนโดยใช้ภาษาที่สองล้วน เพราะนั่นเป็นการมุ่งให้ผู้เรียนรู้ภาษาและในความกลมกลืนในชาติมากกว่า”

เพื่อจะแก้ปัญหาการสอนภาษาไทยแก่คนไทยมุสลิมที่พูดภาษาไทยไม่ได้และไม่รู้หนังสือไทยมาก่อน น่าจะมีหลักการและวิธีสอนที่เหมาะสมเป็นพิเศษ ในการเตรียมความพร้อมให้แก่พวกเขา ทางจังหวัดนครราชสีมา ร่วมกับเขตศึกษา 2 โดย นายควัน ชาวหนู และนายโมหัมมัด ยับคุลกาเดร์ ให้ทำการทดลองและวิจัยเพื่อหาวิธีการที่เหมาะสม ซึ่งในการทดลองได้ใช้วิธีการเตรียมความพร้อมทางภาษาไทยแก่ผู้ใหญ่ที่ไม่รู้และใช้ ภาษา และหนังสือไทยมาก่อน 2 วิธี คือ

วิธีที่ 1 สอนโดยใช้ภาษาไทยล้วน (Mono-Lingual Approach) วิธีนี้ไม่มีการแปลเป็นภาษามาลาย์เป็นการสอนภาษาไทย เช่นเดียวกับเด็กไทยที่พูดภาษาไทยได้อยู่แล้ว มีการฝึกจากกิจกรรม ให้ปฏิบัติตามคำสั่งของครู สอนให้อ่านและเขียนเป็นคำ เช่น ฉันทะ นัง สมุต คินสอ กิน เป็นต้น โดยใช้กิริยาท่าทาง และรูปภาพประกอบเพื่อให้ผู้เรียนรู้ความหมาย

วิธีที่ 2 สอนโดยใช้ภาษาที่หนึ่งเป็นสื่อ (Bi-Lingual Approach) วิธีนี้ใช้อักษรไทยเขียนตามสำเนียงของภาษามาลาย์ เช่น อามา นามอ มามะ เมื่อผู้เรียนรู้จักสัญลักษณ์แล้ว จึงให้เป็นภาษาไทยที่มีความหมาย เช่น เราชัมน่า นาราเกตี เป็นต้น วิธีนี้ต้องใช้ครูที่มีความรู้ภาษาที่หนึ่งของผู้เรียนด้วย

ทั้งของวิธีจะนำไปสู่การเรียนรู้ภาษาไทยที่เป็นคำและประโยคเดียวกันในที่สุด และทั้งสองวิธีใช้เวลาสอน 40 ชั่วโมงเท่ากัน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาวิธีการสอนผู้ใหญ่ ที่ไม่รู้หนังสือและพูดภาษาไทยไม่ได้ ว่าวิธีใดดีกว่ากันในเวลาอันจำกัด
2. เพื่อลดความยากในการเรียนของผู้ใหญ่ที่ไม่รู้หนังสือ และพูดภาษาไทยไม่ได้
3. เพื่อลดปริมาณการหยุดเรียน ของผู้ใหญ่ลงกลางคัน
4. เปรียบเทียบวิธีการสอนผู้ใหญ่ ที่ไม่รู้หนังสือและพูดภาษาไทยไม่ได้ แบบใช้ภาษาไทยล้วน กับแบบใช้ภาษาพื้นเมืองหรือภาษาที่หนึ่ง ช่วยให้รู้จักสัญลักษณ์ก่อน ว่าวิธีใดก่อให้เกิดความพร้อมในการเรียนรู้ภาษาไทยได้เร็วกว่ากัน ภายในเวลาอันจำกัด

สมมติฐานของการวิจัย

การวิจัยนี้ได้ตั้งสมมติฐานไว้ว่า

๑. ทั้งกลุ่มที่เรียนโดยใช้ภาษาไทยล้วน และกลุ่มที่ใช้ภาษาที่หนึ่งเป็นสื่อ น่าจะมีความพร้อมทางภาษาไทยมากกว่าก่อนเข้ารับการเตรียมความพร้อม

๒. การสอนโดยใช้ภาษาที่หนึ่งเป็นสื่อ น่าจะทำให้ผู้เรียนเกิดความพร้อมในการเรียน ภาษาไทย ได้ดีกว่าการสอนโดยใช้ภาษาไทยล้วน

กลุ่มตัวอย่างประชากร

กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยมี ๒ กลุ่มคือ

๑. นักศึกษาผู้ใหญ่ระดับ ๑ โรงเรียนผู้ใหญ่บ้านท่าบงบรู อำเภอมืองนครวิวาส จังหวัดนครราชสีมา ที่ไม่รู้และใช้ภาษาและหนังสือไทยมาก่อน ๒๑ คน กลุ่มนี้สอนให้รู้จักสัญลักษณ์ของภาษาไทยก่อน โดยใช้ภาษาที่หนึ่งเป็นสื่อ

๒. นักศึกษาผู้ใหญ่ระดับ ๑ โรงเรียนผู้ใหญ่บ้านสุโขทัย-สก อีแกสสุโขทัย-สก จังหวัดนครราชสีมา ที่ไม่รู้และใช้ ภาษาและหนังสือไทยมาก่อน ๑๗ คน กลุ่มนี้สอนให้รู้จักสัญลักษณ์ของภาษาไทยก่อน โดยใช้ภาษาที่หนึ่งเป็นสื่อ

เครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

๑. คู่มือครู ๒ ชุด ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง คือ

(๑) ชุดเตรียมความพร้อมทางภาษาไทย ซึ่งสอนโดยใช้ภาษาไทยล้วน

(๒) ชุดเตรียมความพร้อมทางภาษาไทย ซึ่งสอนโดยใช้ภาษาที่หนึ่งเป็นสื่อ ให้ผู้เรียนรู้จักสัญลักษณ์ของภาษาไทยก่อน

๒. แบบทดสอบวัดความพร้อมทางภาษาไทย ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเอง ๑ ฉบับ จำนวน ๒๐ ข้อ ส่วนมากก่อนข้างง่าย ($p .50-.88$) แต่มีอำนาจจำแนกได้ดี

($r .25-.88$) ข้อทดสอบทั้งฉบับมีความเชื่อมั่นสูงถึง .๘๑๖ ($r_{tt} = .816$)

ผลการวิจัย

ผลการศึกษาได้พบว่า ในเวลา ๑ เดือน การสอนผู้ใหญ่ที่ไม่รู้และใช้ ภาษาและหนังสือไทยมาก่อน โดยใช้ภาษาไทยล้วน ทำให้ผู้เรียนมีความพร้อมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ระหว่างก่อนเรียนและภายหลังจากการเรียนผ่านไป ๑ เดือน แสดงว่าการสอนผู้ใหญ่ที่ไม่รู้และใช้ ภาษาและหนังสือไทยมาก่อน ให้เกิดความพร้อมทางภาษาไทยภายในเวลา ๑ เดือน ด้วยวิธีสอนโดยใช้ภาษาไทยล้วน ไม่ได้ผลเท่าที่ควรหรือได้ผลน้อยมากตรงกันข้าม การสอนโดยใช้ภาษาที่หนึ่งเป็นสื่อ ทำให้ผู้เรียนเกิดความพร้อมทางภาษาไทยแตกต่างกัน ระหว่างก่อนเรียนและภายหลังจากการเรียนผ่านไป ๑ เดือน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ ($p < .01$) ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับการทดลองสอนภาษาอังกฤษแก่ผู้ที่ไม่รู้ภาษาอังกฤษในอเมริกา

ซึ่งปรากฏผลว่า

“การสอนโดยใช้ภาษาที่หนึ่งเข้าช่วย ได้ผลต่อการเรียนการสอนดีกว่าการสอน โดยใช้ภาษาที่สองล้วน เพราะทำให้ผู้เรียนเกิดความภาคภูมิใจและมั่นใจในตนเอง”

และการสอนโดยใช้ภาษาที่หนึ่งเป็นสื่อ ช่วยให้ผู้เรียนเกิดความพร้อมทางภาษาไทยได้เร็วและดีกว่าการสอนโดยใช้ภาษาไทยล้วน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ($P < .05$)

การที่สอนและเรียนโดยใช้ภาษาที่หนึ่ง หรือภาษาแม่เป็นสื่อ ยังผลให้ผู้เรียนที่ไม่รู้และใช้ ภาษาและหนังสือไทยมาก่อน มีความพร้อมทางภาษาไทยมากกว่าการสอนและเรียน โดยใช้ภาษาไทยล้วน อาจสันนิษฐานได้ ๒ ประเด็น คือ

๑. ผู้ที่เรียนโดยใช้ภาษาไทยล้วน ต้องใช้ความพยายามมากกว่า ทั้งนี้เพราะในขณะที่เรียนต้องพยายามรับรู้ ๓ ประการพร้อมกัน คือ

- (๑) สำเนียงภาษาไทย ซึ่งแตกต่างจากภาษาแม่ เช่น จีน เวียดนาม คัม เป็นต้น
- (๒) ความหมายของคำในภาษาไทย เช่น จีน คือตัวผู้พูด จีน คือการเกี่ยวแล้วกลิ้ง ผ่านลำ คอกลง ไปยังกะเพาะอาหาร เป็นต้น
- (๓) สัญลักษณ์ของตัวหนังสือไทย เช่น กิ-น เอะ ประกอบด้วย -ก-อ เป็นต้น

ฉะนั้นกระบวนการเรียน และรับรู้ จึง ซับซ้อนกว่า การสอนและเรียนโดยใช้ภาษามาเลย์เป็นสื่อ

๒. ผู้เรียนที่ใช้ภาษามาเลย์เป็นสื่อ มีกระบวนการเรียนและรับรู้ไม่ซับซ้อน คือในลำดับแรกผู้เรียนจะรู้จักและคุ้นกับสัญลักษณ์ของตัวหนังสือไทยก่อน ลำดับต่อไปจึงจะรู้จักสำเนียงภาษาไทย และความหมายของคำในภาษาไทยตามลำดับ

จากผลของการวิจัยนี้ แสดงให้ประจักษ์ชัดว่าการสอนภาษาไทยแก่ผู้ที่ไม่รู้และใช้ ภาษาและหนังสือไทยมาก่อน โดยเฉพาะชาวไทยมุสลิมในจังหวัดชายแดน

ภาคใต้ ให้ได้ผลดีกว่าจะได้มีการเตรียมความพร้อมทางภาษาไทยก่อน และการเตรียมความพร้อมทางภาษาไทยที่ได้ผลและมีประสิทธิภาพนั้น ก็คือการเตรียมความพร้อมด้วยการเรียนการสอนโดยใช้ภาษาที่หนึ่งหรือ ภาษาแม่เป็นสื่อ ซึ่งแน่นอนครูที่สอนจะต้องรู้ภาษามาเลย์ด้วย ซึ่งไม่ใช่เรื่องยากมากนักที่จะฝึกครูและหาครูประเภทนี้ การวิจัยนี้กระทำการทดลองกับผู้ใหญ่ แต่ผลการวิจัยก็น่าจะนำไปใช้ได้ทั้งผู้ใหญ่และเด็กไทยมุสลิม ที่เริ่มเข้าเรียนครั้งแรกเมื่อ ได้เตรียมผู้เรียนให้มีความพร้อมทางภาษาไทยแล้ว การที่จะดำเนินการสอนโดยบรรจุเนื้อหาใด ๆ ย่อมสะดวกทั้งผู้สอนและผู้เรียน อันเป็นผลให้การสอนและการเรียนดำเนินไปได้อย่างคล่องตัว พอ ๆ กันกับการสอนเด็กไทยที่พูดภาษาไทยได้อยู่แล้ว เมื่อเป็นเช่นนั้นปัญหาทางการสอนภาษาไทย แก่เด็กไทยมุสลิม น่าจะหมดไปได้

ดังนั้นหากผู้บริหารและนักการศึกษาจะได้นำวิธีการสอนแบบนี้ ไปใช้ในการปรับปรุงการศึกษา โดยเฉพาะการสอนภาษาไทยแก่เด็กไทยมุสลิมในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งจะได้ผลดีกว่าการสอนภาษาไทยในแถบที่กล่าวถึงทำกันอยู่ และวิธีการนี้ได้นำไปใช้แล้วกับผู้ใหญ่ไทยมุสลิม ในโครงการแก้ไขการไม่รู้หนังสือแบบเบ็ดเสร็จ (Functional Literacy) ของเขตศึกษา ๒ ซึ่งกำลังได้รับผลคืบหน้าประสิทธิภาพและประสิทธิผล.

*เอกสารอ้างอิง

นาย อิศรสกุล, ว่าที่ ร.ต., และคณะ. สรุปผลการวิจัยการศึกษาและการอนามัย 4 จังหวัดภาคใต้ (พิมพ์อัสตานา), 2511.

ถวิล. อยู่เย็น, พ.อ. "13 ก.ค. 2486" สยามรัฐ. (13 กรกฎาคม 2517), หน้า 6.

รัตนา ศิริพานิช. "ข้อมูลบางประการในการจัดการศึกษาเบื้องต้นแก่ชาวไทยมุสลิมในจังหวัดภาคใต้". สยามรัฐ. (18 มิถุนายน 2517), หน้า 5.

ราชกิจจานุเบกษา, แผนก, กองประกาศิต. ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 90 ตอน 27, (23 มีนาคม 2516), หน้า 4-5.

Anderson, Theodore. Bilingual Schooling in the United States. Volume One, Washington. D.C.: Government Printing Office, 1970.